

Integrarea copiilor cu cerințe educative speciale (CES)

Diana Elena Diaconu

C.N. "Ienăchiță Văcărescu" Târgoviște

În numeroase țări din toată lumea, se pune stringent problema integrării copiilor cu cerințe educaționale speciale în cadrul unităților școlare obișnuite, alături de ceilalți copii.

Pentru a realiza integrarea copiilor cu CES, trebuie să acționăm asupra diferitelor **nivele de dezvoltare a personalității** lor și anume:

1. **la nivel biologic** un copil trebuie să crească, să se maturizeze fizic, morfologic și biochimic. Un copil dezvoltat insuficient se va încadra mult mai greu într-o clasă de elevi dezvoltați datorită faptului că activitățile educative își vor pune amprenta asupra stării generale de oboseală a copilului.

În afară de copiii dezvoltați insuficient pentru vârsta lor, la acest nivel se încadrează și copiii cu deficiențe de natură biologică. Printre deficiențele de natură biologică putem enumera: deficiențe ale dezvoltării creierului datorate unor lezări ale materialului genetic în special în perioada intrauterină, deficiențe de auz, vâz, paralizii, lezări locale.

Deseori se întâmplă să întâlnim cazuri de copii cu deficiențe la nivel biologic combinate, care cuprind atât elemente de nedezvoltare cât și de lezare.

În sprijinul integrării copiilor cu deficiențe biologice trebuie să existe un efort de adaptare atât a copiilor în cauză cât și a comunității în cadrul căreia va trebui să se integreze copilul respectiv.

2. **la nivel psihic** – un copil trebuie să fie dezvoltat și să fie capabil să desfășoare diferite funcții psihice în mod continuu, ascendent, progresiv, dinamic, la diferite niveluri de complexitate.

Cei trei factori ce influențează dinamica dezvoltării psihice sunt: ereditatea, mediul și educația. Ereditatea este dată de ansamblul de gene ce conțin informații transmise prin mecanisme genetice, fiziologice, anatomice. Mediul reprezintă ansamblul factorilor naturali și sociali ce determină dezvoltarea psihologică a personalității copilului. Factorii naturali sunt dați de mediul geografic în care trăiește copilul, mediu ce intervine în evoluția pozitivă sau negativă a personalității copilului. Mediul social este dat de familie, școală, prieteni, colegi, ce acționează diferit în funcție de vârstă și de cerințele educaționale ale copilului implicat.

3. **la nivel social** – un copil trebuie să se poată comporta conform standardelor profesionale, pedagogice, civice ale comunității în care se află. Evoluția personalității copilului este ghidată de mediul natural și social cu care interacționează. Pregătirea insuficientă a personalului didactic din învățământ ce interacționează cu copiii cu deficiențe la nivel social, poate duce la o neadaptare urmată de nedeveloparea deprinderilor de învățare corectă și asimilare a noilor cunoștințe. În funcție de particularitățile specifice existente ale cazurilor de copii cu deficiențe, trebuie determinată o strategie de dezvoltare socială și de integrare a lor.

După ce se află deficiențele copiilor ce trebuiesc integrați într-o comunitate de copii dezvoltați normal, următoarea etapă ar fi efectuarea diferitelor acțiuni ce au ca scop realizarea integrării. Mijloace de creare a mediului climatic corespunzător integrării copiilor cu cerințe educative speciale:

- Analiza elementelor distinctive de dezvoltare ale copiilor cu deficiențe în diferite situații sociale
- Crearea unor elemente de bază ale unei strategii de integrare a copiilor cu deficiențe
- Formarea personalului didactic în vederea pregătirii corecte și eficiente a copiilor cu CES
- Crearea unor programe de integrare a copiilor cu CES în comunitatea locală
- Realizarea unor centre zonale de tratare a copiilor cu diferite forme de CES, greu integrabili în societate

Efectuarea integrării copiilor cu CES prin realizarea procesului de înțelegere a colegilor cu privire la deficiențele lor

Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguți cu alți copii care sunt diferiți de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lângă ei fără să-i includă și pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacționează așa atunci când nu înțeleg. Pentru a-i putea înțelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înțelege pe rând diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înțelege pe copiii cu deficiențe de vedere, se poate propune un joc în care pe rând, copiii sunt legați la ochi și lăsați să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înțelege mai bine situația în care se poate afla un copil cu deficiențe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta și la puterea lor de înțelegere.

